

Jozua 19:49-51.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

"De volgende keer zien we elkaar in de Sinai!".

Die woorden heeft president Sadat van Egypte eens tot de Egyptische troepen bij het Suezkanaal gesproken, als men de nieuwsberichten van destijds mag geloven. Natuurlijk zou het me niet betamen, wanneer ik mijn waardering -politiek-psychologisch- van deze uitspraak op deze plaats liet horen, gesteld dat ik tot zoiets in staat was. Al meen ik wel, naar aanleiding van zo'n huiveringwekkende uitspraak, u, christenen, te mogen opwekken tot gedurig, ja tot dagelijks gebed hoor!, om wijsheid voor de machthebbers der wereld. Want zo noemen we ze wel: "machthebbers", maar hoe worden ze ook als gedrevenen voortgejaagd op een weg waarop ze vaak, om welke reden ook -prestige bijvoorbeeld- niet meer terug kunnen keren, zo is te vrezen. De Schrift leert toch -zie bijvoorbeeld het boek der Openbaring aan Johannes- dat er in het volkenleven ook boze geesten een rol spelen; alles onder Gods raad, maar ze doen het! En wee! als God aan die monsters de kans geeft om te vernielen en te verderven! En dat vandaag! Een mens moet er niet aan denken!

Maar toen ik die uitspraak van president Sadat over een weerzien in de Sinai vernam, heb ik toch wel even over dat woord "Sinai" moeten nadenken; u toch ook? Dat woord kennen we. Is die Sinai dan zo'n begerenswaardig stuk van de wereld? Als een paradijs? Zeker, in dat uitgestrekte gebied bevinden zich ook wel de betrekkelijk koele hoogten van het Horebgebergte met een Alpenachtig klimaat, zo las ik eens bij een Duitse reiziger. En nog altijd staat daar het bekende Katharinaklooster, beroemd om zijn bijbelhandschriften. Ook treft men er oasen in aan, met een weelderige subtropische plantengroei; 'k heb er zelf dia's van gezien. Maar over 't algemeen genomen is de Sinai toch een ónaangenaam oord! Er behoren gedeelten toe die in één woord vreselijk zijn!

Ja, vreselijk! Dat woord is niet van mij, maar dat woord is van niemand minder dan Mozes, en die kon het toch weten! Hij sprak dat woord uit blijkens Deuteronomium 1 aan het einde van de 40 jaar; die kent u ook wel. Mozes zei toen: "We gingen heel die grote en VRESELIJKE woestijn door, die gij gezien hebt." En bovendien zijn er in die vreselijke woestijn ook zulke vreselijke dingen gebeurd. Op de rondreis van 38 jaar zijn alle krijgslieden -let wel: soldaten!- gestorven; voor straf gestorven! Omdat men geluisterd had naar de ongeloofstaal van de 10 verspieters die hadden gezegd: "Dat land dat God ons beloofd heeft, dat land Kanaän, dat mag dan wel een heel mooi land zijn, inderdaad overvloeiende van melk en honing, maar daar kunnen we toch nooit in komen, want daar zijn z'n steden te sterk en z'n inwoners te krachtig voor!" Dus met de betrouwbaarheid Gods werd niet gerekend. En omdat dat nu voor de tiende maal was, zei God: "Nú is 't afgelopen! Allemaal terug! Nu zal de reis van Egypte naar Kanaän 40 jaar duren!"

Dus zo is 't gekomen dat het hele Israëlitische volk op zijn schreden heeft moeten terugkeren, niemand uitgezonderd. Mannen, vrouwen, kinderen, níemand uitgezonderd! Ook Jozua en Kaleb niet! En daar moet u toch eens even goed bij stilstaan! Want dat moet nu toch voor die twee mannen wel heel erg geweest zijn! Want die nare ongeloofshouding van het volk was door hún rapport toch echt niet veroorzaakt! Daar hadden zij nu toch waarlijk part noch deel aan! Maar als het ooit zo geweest is dat de goeden met de kwaden hebben moeten lijden, dan is dat toen het geval geweest. En toch...! Hebt u ergens ooit in de Bijbel gelezen dat die twee mannen, Jozua en Kaleb, één opstandig woord gesproken hebben? Ik nergens! Ik nooit! En daar moet ik wel eens aan denken wanneer ik meemaak, vaak van zeer nabij meemaak, dat er christenen zijn die door God met zware tegenspoeden worden bezocht, soms ook met jarenlange, levenslange, tegenspoeden bezocht, ook wel 30, 40 jaar lang. En wanneer er dan over die harde klappen van God geklaagd wordt, dan durf je als gezond mens zo weinig te zeggen. 't Is moeilijker om van een zieke weg te gaan, dan bij hem of haar te komen, want je gaat gezond weg, en hún bestraffing is er alle morgen. En dan mag ik wel verwijzen naar het boek Job, dat heb ik bij de hand. En daar mag men naar verwijzen, de brief van Jacobus doet het ook. En dan is er achterin ons kerkboek altijd nog "de Ziekentroost", die het toch aandurft z'n uitgangspunt te nemen in de overtreding van Adam en in de schuld en ellende van het hele menselijke geslacht. Dan zijn we

op onze plaats, en dan zeggen we: "Ja, 't is waar: waren er geen zonden, dan waren er geen ziekenhuizen en wat voor verpleeginrichtingen al niet!"

Maar nu Jozua en Kaleb! Die waren, eerlijk is eerlijk, aan dat bepaalde kwaad waarom Israël als volk met terugkeer in die vreselijke Sinai'-woestijn gestraft is... -38 jaar! dat is geen kleinigheid!...die waren aan dat kwaad toch doodonschuldig! Integendeel! Zij hebben nog opgeroepen tot Godsvertrouwen! En als ik dan lees dat die mannen toch evengoed mee hebben moeten terugkeren, en als ik dan NIET lees dat ze daarover één boos woord tegenover God hebben gesproken, maar dat ze blijkbaar het hoofd meegebogen hebben onder de straffende hand Gods, dan kan me dat ontroeren! U ook? Die stilheid en dat zwijgen van die twee, o!, wat is dat toen toch een heerlijke vrucht geweest van de heilige Geest, van dezelfde Geest die later ook onze Here Jezus Christus tot zóiets, ja, tot zich nog veel dieper vernederen en buigen bekwaamd heeft onder ónverdiende straf!

Kom broeders en zusters! Laten we elkaar bij gelegenheden ook hieraan maar eens in alle bescheidenheid herinneren, namelijk dat we ook onder ónverdiende bezoeking stil hebben te buigen! Dat is geen schande, en ook niet onmogelijk voor een mens, door de heilige Geest! Zie Jozua en Kaleb! En dan heb ik over het leed dat die twee mannen toen hebben moeten lijden eigenlijk nog niet eens genoeg verteld. Want de meerderheid van het volk is zelfs toen zó boos en opstandig tegen God geworden, dat men in zijn woede naar de stenen van de woestijngrond heeft gegrepen, en daarmee zulke trouwe knechten van God als Mozes en Aäron en Jozua en Kaleb bijna zou hebben doodgegooid, als God niet tussenbeide was gekomen met het verschijnen van Zijn Heerlijkheid; Numeri 14. Maar wät een belediging! Van je eigen volk! En wat een gróf onrecht! Wat God er dan ook aanstonds niet bij heeft laten zitten! Hij heeft verklaard dat alle andere krijgslieden in de woestijn de dood zouden vinden en dus geen voet in het beloofde land Kanaän zouden zetten, maar dat Jozua en Kaleb de enige uitzondering op die regel zouden zijn. En wat zal dat die mannen bemoedigd hebben! Bedroefd, in hun solidariteit met Gods volk, maar toch ook: hoe zal ze dat in staat hebben gesteld om met dat schuldige volk stil, stíl gehoorzaam mee terug te trekken in die vreselijke woestijn. 'k Mag het toch zeggen, want Mozes zei het ook! Die VRESELIJKE woestijn! Al zullen ze in hun hart best menig keer hebben geklaagd: "Ach wat jammer!, wat jammer toch! Hadden ze nu maar geluisterd naar de waarheid! Dan had dit toch niet hoeven te gebeuren? En nu lopen we hier weer in die vreselijke woestijn!"

En God heeft woord gehouden ook jegens die mannen, op allerlei manier. Ten eerste ziet u dat zij aan het einde van de 40 jaar inderdaad nog mochten leven; alle andere krijgslieden zijn dan dood. God had aan hun kracht geen behoefte: dood! Vanwege hun ongelooft DOOD! Maar Jozua en Kaleb mogen leven; de laatste was toen 80 jaar. Vervolgens krijgt Jozua de eer, Mozes te mogen opvolgen. "Ik zal met u zijn zoals Ik met Mozes ben geweest!", spreekt de HERE. En ik zal nu verder maar niet ophalen bij wat voor geweldige gebeurtenissen die Jozua een voornaam rol gespeeld heeft: Jericho, Gibeon! Daarover gaat het in deel één van het boek Jozua: Israël betreedt het beloofde land. En dan volgt deel twee van het boek Jozua: Israël verdeelt het beloofde land; hoofdstuk 14 tot 19. Welnu, en waarmee begint dan dat tweede deel? En waarmee eindigt dan dat tweede deel? Het begint met een privé-toewijzing van het stuk van het beloofde land aan Kaleb: hij eerst! Jozua 14. En dat stuk eindigt met een privé-toewijzing van dat beloofde land aan Jozua; Jozua 19. Daar zitten die hoofdstukken Jozua 14 tot 19 tussen ingeklemd, tussen dat begin en tussen dat eind. Een stuk voor Kaleb, én een stuk voor Jozua!

Gemeente, dat lijkt me toch geen toeval meer. Natuurlijk wil de heilige Geest -want dit is toch ook de Bijbel!- ons hierdoor iets leren. Dit leren: dat het God behagen kàn, en dat het God behagen màg!... -want de HERE is vrij! dénkt-t-er om!- ...zelfs Zijn getrouwste kinderen bijzonder zwaar te beproeven. Zó, dat het wel lijkt alsof ze zich aan een ik-weet-niet-wat voor groot kwaad hebben schuldig gemaakt, terwijl het toch echt niet zo is! Integendeel! "HERE, we bleven u trouw!": psalm 26, psalm 44! 't Kan gebeuren dat Gods liefste kinderen soms een enorm pak van het algemeen mensenleed, van het wéreldleed!, mee te dragen krijgen! Ziekte, armoe, hard werken, onrecht, natuurrampen...! En...! soms krijgen ze ook hun portie aan Kérkleed! Daar moet u de psalmen eens over lezen! De psalmen...! Als u de psalmen leest, denkt u dan... -wanneer het daar telkens over de

goddelozen gaat, over mannen des bloeds en over verraders en zo- ...denkt u dan alstublieft niet dat daar dan Filistijnen mee bedoeld zijn! Filistijnen? Filistijnen...?? Daar heeft David later zijn lijfwacht van gecreëerd! Van de Kreti en de Pleti! Bij hén voelde David zich veilig! Door heidenen wordt u in de Kerk niet de voet gelicht! Verràden... wordt men door vrienden en broeders! U moet de serie maar eens zien, door héél de Bijbel heen! Op die serie heeft de Here Jezus Zelf eens gewezen toen Hij het had over "het onschuldig bloed dat vergoten is van Abel tot Zacharia de zoon van Berechja, die gij vermoord hebt tussen het tempelhuis en het altaar!". Da's toch kras! Wàt zeg ik? De Here Jezus heeft Zelf tot die serie behoord! Want nee nee! de Here Jezus is, als 't erop aankomt, niet door Pilatus gekruisigd -die zwakkeling!- maar door de joodse kerkleiders! Petrus heeft 't zelf gezegd: "Die hebt gij gekruisigd!"; Handelingen 2.

En verder zullen we dat bloedspoor wegens broedermoord maar niet door de latere eeuwen heen vervolgen, want dan komen we te dicht bij huis. Ik las in de afgelopen week een blad van onze "synodale" broeders en zusters, en daar werd door een oudere dominee die ergens verslag van gaf, geklaagd: "Ik leg mijn ambt maar neer, want ik krijg anders weer een hartinfarct! Ik leg mijn ambt maar neer, want anders krijg ik weer een zenuwinstorting!" Bíd voor uw "synodale" broeders en zusters! Het is uw vlees en bloed! En denk aan het woord van Schilder: "Gij zijt ons onvergetelijk!" En verder heb ik het er maar niet over, want we zouden ons maar schàmen! Laten ze 't op straat niet horen! En bovendien... d'r is toch óók nog wat anders!

Want nu zou ik -hoe bescheiden ook- met de hand op de tekst voor vandaag ook nog eens op wat anders willen wijzen! Want: pas óp voor negativisme vandaag! Pas op voor verkeerde reactie! We moeten nu ook weer niet te gauw tegen elkaar zeggen... bijvoorbeeld tegen de jongelui zeggen: "Och, och och! Het is toch ook nooit anders geweest! Die kerk ook...! en die kerk altijd...!" Want dat is NIET waar! Jongelui! DAT IS NIET WAAR HOOR! Dat is in ons eigen leven al niet zo; daarin zijn toch ook dagen geweest -en ze zijn er nog!- van hartelijke beoefening van de gemeenschap der heiligen?! Is het niet een genot om hier bij mekaar te zitten en met mekaar te zingen?? En hebben we niet leuke vergaderingen?? Is er af en toe ook niet een leuk samenleven met elkaar? Hartelijk, dat getuigt van gepaste waardering? Måg het?? Welzéker! Da's bíjbels! Zie het slot van Jozua 14 tot 19!

De Israëlieten hebben aan het einde van de arbeid van de commissie voor de landtoewijzing... -u weet wel dat ik daar de vorige keren over gepreekt heb- ...toen hebben ze aan Jozua een eigen erfdeel aangeboden! En daarmee heeft men natuurlijk wel zijn dank jegens God uitgesproken voor wat Híj aan Israël in die trouwe Jozua gegeven had, maar het werd Jozua door Israël toch van harte gegund! Want er staat dat ze hem de keus lieten! En Jozua... wat deed die eenvoudige man? Hij koos een erfdeel in het eigen stamgebied! In het stamgebied van Efraïm, want Jozua was een Efraïmiet. Hij bleef bij zijn familie. Het heeft iets hartelijks, hoewel Efraïm wel een reprimande van hem had moeten krijgen, maar hij bleef toch bij zijn stamgebied.

Zo heeft toch ook wel eens de zon der broederliefde door de Kerkglazen geschenen! Laten we het ene netzogoed noemen als het andere. Zo heeft God toch ook al in dít leven Zijn knechten wel eens in ere weten te herstellen, en daarvan zijn Jozua en Kaleb de enige voorbeelden niet; 'k zou er meer kunnen noemen. Wat dacht u van David? Hij is toch ook weer verhoogd door alle twaalf stammen, en geëerd? Wat dacht u van Daniël? En tot die grote lange serie van ootmoedigen, van verdrukten, van beledigden, van vernederden, van bijna-doodgegooiden of helemaal doodgegooiden, tot die serie heeft ook onze Here Jezus behoord! Wie is ooit zó diep vernederd en beledigd als Hij? Nee, daar staat ons verstand bij stil! Maar waar is die Here Jezus dan nu vandaag? Wààr is Hij...?? Hebreeën 2: "Wij zien nu Jezus, met eer en heerlijkheid gekroond, gezeten ter rechterhand der Majesteit in de hoge!" En dat is voor Hem nóg het einde niet! Want Hij komt! Hij komt terug om de wereld te richten! Daarvan was de Here Jezus al zó overtuigd toen Hij hier nog op aarde was, dat Hij toen al tot de Joden sprak: "Mij is het oordeel gegeven!". Hoewel Hij er toen nog voor lijden moest en hoewel Hij er nog voor sterven moest, en hoewel Hij toen nog opstaan moest, en opvaren naar de hemel, en wederkomen! Maar Hij zei: "Mij ís het oordeel gegeven!"

Kijk! Dat was Christus als Knecht des HEREN, als Middelaar, beloofd... -kijk maar naar Jesaja: "Ik geef U de einden der aarde"- ...en die Messiaanse belofte heeft de Here geloofd, en Hij heeft gezegd: "Mij is het oordeel gegeven!" Kijk, dat is nu geloven! Op Gods beloften de hand leggen! Net zoals Jozua en Kaleb dat hebben gedaan; die hebben ook gezegd: "Ja, maar de HERE heeft het toch belóófd?!" Kijk, dat is geloven, God op Zijn woord geloven! Dat zijn de gélovers, en zulke mensen krijgen vroeg of laat van God de kroon op het hoofd!

"Hij zal genade en ere geven;
Hij zal hún 't goede niet in nood
onthouden, zelfs niet in de dood,
die in oprechtheid voor Hem leven."

Dit heeft met oppervlakkige goede-werken-verheerlijking natuurlijk niets te maken! Dit is naar de regel die onze Zaligmaker ons Zelf geleerd heeft: "Uw loon is groot in de hemelen, want alzo hebben ze de profeten vóór u vervolgd". U kent die regel toch wel uit de zaligsprekingen van Matthéüs 5? Daar staat het dan toch maar! "Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven!"

Dus, gemeente, neem een voorbeeld aan Jozua en Kaleb, en al die andere verdrukten meer, die bereid zijn geweest te buigen, te bukken... -"met de mond in het stof te bukken", zegt dan de Schrift...te bukken onder onrecht, onverdiend onrecht! Mozes!: zachtmoedig, tegenover de onverdiende verwijten van Mirjam en Aäron. David!: zachtmoedig, tegenover Saul, die orthodoxistische man! David!: een held! En hij bracht de kracht op om te vluchten voor Saul! Remmen kost vaak meer kracht dan doorrijden! Jónathan! O, die Jonathan! Zachtmoedig, tegenover zijn onhebbelijke vader! Maar hij ging mee met een veroordeeld volk en met een door God losgelaten vader, mee naar Gilboa, en hij wist het wel: daar ga ik sneuvelen! 't Is gebeurd ook!

Denk erom: zo zijn er meer geweest! Maar die worden verhoogd. Die wórdén verhoogd! Die WORDEN verhoogd! Want die hebben uit de Geest van Christus geleefd. Er is al uit de Geest van Christus geleefd voordat Christus Zelf op aarde kwam. Hoewel, toen Hij op aarde kwam, toen heeft Hij het onovertroffen voorbeeld gegeven door een onverdiende kruisdood te sterven. Ja, 'k weet het wel: als Borg, dat natuurlijk in de eerste plaats. Maar ook als voorbeeld, dat staat ook in de Schrift! Opdat wij dat voorbeeld zouden navolgen; opdat wij nu ook uit diezelfde Geest zouden leven. Daar snapt de wereld niets van! Dat noemt de wereld laf! Maar u ziet het: zó moeten wij nu leven. Paulus zou zeggen: "Mét al de heiligen, in Jezus' spoor, het leven door!" Het leven, vaak met zijn moeite en verdriet, met zijn onbegrepen problemen, waarin het hart klaagt: "O God, waarom? Waar heb ik dat nu aan verdiend??"

Maar dat leven heeft ook zijn vreugde! Laten we het één zowel noemen als het andere! Echt geestelijke vreugden, die door Gods kinderen al in dit leven aan elkaar hartelijk worden bereid.

Dat hebben we vanmorgen gezien. Toen Jozua dood was... -hij is 110 jaar geworden- ...toen hebben ze hem een eervolle begrafenis gegeven. Het boek Jozua eindigt straks met drie grafmonumenten: een voor Jozef, een voor Eleazar, en een voor Jozua. Maar de Israëlieten hebben de bloemen toch niet bewaard tot Jozua's graf pas; ze hebben hem ook tijdens zijn leven al blijk van waardering gegeven. En daar is God het mee eens geweest! Of het dus bijbels is, en navolgenswaard!

Dus, gemeente... kóm! Laten we veel houden van mekaar! Laten we elkaar liefhebben! Laten we elkaar eren en waarderen waar dat kan, waar dat mag, in 't goede dat er toch nog vaak is dankzij de Geest van Christus, Die in ons woont. En laten we ook daarin betrachten het gebod van Christus en Zijn apostelen betreffende de gemeenschap der heiligen, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods.

AMEN.

lezen : Psalm 37:1-11

zingen: Psalm 149:7
Psalm 50:11
Psalm 84:6;
Psalm 37:10,11,12.

28 november 1971.